

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) D. Sîrbu
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) B. Bîrca, S. Iorgov, N. Traciuc

Î N C H E I E R E

15 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curtii Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecători

Tamara-Chișca Doneva
Nina Vascan
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Dumitru Pavel în interesele Partidului Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” și ale lui Andrei Năstase, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Partidul Politic „Partidul Socialiștilor” împotriva Partidului Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” și Andrei Năstase, intervenient accesoriu Consiliul Electoral de Circumscripție Electorală municipală Chișinău nr.1 privind contestarea acțiunilor concurenților electorali,

împotriva deciziei Curtii de Apel Chișinău din 12 iunie 2018, prin care a fost admis apelul declarat de Partidul Politic „Partidul Socialiștilor”, casată hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 07 iunie 2018,

c o n s t a t ă :

La 05 iunie 2018, Partidul Politic „Partidul Socialiștilor” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Partidului Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” și Andrei Năstase, intervenient accesoriu Consiliul Electoral de Circumscripție Electorală municipală Chișinău nr. 1 solicitând calificarea acțiunilor candidatului la funcția de primar al mun. Chișinău, Andrei Năstase ca agitație electorală în ziua alegerilor, stabilirea faptului încălcării de către candidatului la funcția de primar a capitalei Andrei Năstase a art. 52 alin. (10) din Codul Electoral.

În motivarea de fapt a contestației, a menționat că la 03 iunie 2018, în mun. Chișinău a avut loc turul II al alegerilor locale pentru alegerea Primarului General al municipiului Chisinău. Pe parcursul zilei de 03 iunie 2018, candidatului la funcția de Primar General al mun. Chișinău, Andrei Năstase, a efectuat agitație electorală prin intermediul live-video, pe pagina sa pe facebook.

La 03 iunie 2018, candidatului la funcția de Primar General al mun. Chișinău, Andrei Năstase, s-a prezentat la mai multe secții de votare motivând că vrea să urmărească procesul electoral. Acțiunile lui Andrei Năstase pot fi calificate ca agitație

electorală, dat fiind faptul că prezența sa în alte secții de votare decât cea la care are dreptul să voteze și doar în procesul votării este categoric interzis reieșind din prevederile art. 60 alin. (8) Cod Electoral, care stabilește că nici o altă persoană nu poate rămâne în incinta secției de votare mai mult timp decât este necesar pentru votare.

Astfel, în opinia reclamantului, prin prezența sa la secțiile de votare, precum și nemijlocita apropiere de ele, Andrei Năstase putea determina alegătorii să voteze într-un fel sau altul.

Partidul Politic „Partidul Socialiștilor” notează că de pe pagina de facebook a lui Andrei Năstase, se poate de stabilit cu certitudine că agitația electorală efectuată pe rețeaua de socializare a avut loc la 03 iunie 2018, adică în ziua desfășurării alegerilor și nicidecum până la ziua alegerilor.

În cadrul ședinței din 07 iunie 2018, Partidul Politic „Partidul Socialiștilor” a solicitat calificarea acțiunilor Partidului Politic Demnitate și Adevăr ca agitație electorală în ziua alegerilor fiind prezentate în calitate de probă suplimentară următorul link plasat pe pagina oficială de facebook a Partidului Demnitate și Adevăr <https://www.facebook.com/PlatformaDA/videos/960091887502454/>.

În final, prin cererea de concretizare reclamantul a solicitat calificarea acțiunilor candidatului la funcția de primar al mun. Chișinău, Năstase Andrei ca agitație electorală în ziua alegerilor, stabilirea faptului încălcării de către candidat la funcția de primar a capitalei Andrei Năstase a art. 52 alin. (10) din Codul electoral „In ziua alegerilor și în ziua precedentă alegerilor nu se admite nici un fel de agitație electorală”, calificarea acțiunilor concurentului electoral Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr ” ca agitație electorală în ziua alegerilor, stabilirea faptului încălcării de către Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” ca agitație electorală în ziua alegerilor a art. 52 alin. (10) din Codul electoral „In ziua alegerilor și în ziua precedentă alegerilor nu se admite nici un fel de agitație electorală”.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 07 iunie 2018, contestația depusă de Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” împotriva Partidului Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” și Andrei Năstase, intervenient accesoriu Consiliul Electoral de Circumscripție Electorală municipală Chișinău nr. 1 privind contestarea acțiunilor concurenților electorali, a fost respinsă ca nefondată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 08 iunie 2018, reprezentantul Partidului Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”, Ilie Ceban a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 07 iunie 2018, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri, privind admiterea contestației.

La fel, nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond la 08 iunie 2018 și avocatul Dumitru Pavel, acționând în interesele Partidului Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” și ale lui Andrei Năstase a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 07 iunie 2018, solicitând casarea hotărârii contestate și adoptarea unei încheieri de scoatere de pe rol a contestației Partidului Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”.

Prin încheierea Curții de Apel din 12 iunie 2018, apelul declarat de avocatul Dumitru Pavel, în interesele Partidului Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” și Andrei Năstase, a fost restituit ca fiind depus de o persoană neîmputernicită.

La 12 iunie 2018, reprezentantul Partidului Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”, Ilie Ceban a prezentat apelul motivat.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2018, a fost admis apelul Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”, casată hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 07 iunie 2018.

S-a admis contestația în materie electorală depusă de Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”.

S-a calificat acțiunile candidatului la funcția de primar al mun. Chișinău, Năstase Andrei, ca agitație electorală în ziua alegerilor.

S-a stabilit faptul încălcării de către candidat la funcția de primar al mun. Chișinău, Andrei Năstase a art. 52 alin.(10) din Codul electoral. În rest hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 07 iunie 2018.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că în toate adresările sale către alegători, Andrei Năstase îi îndeamnă să se prezinte la vot și să voteze pentru cine consideră ei de cuviință, iar adresarea unui concurent electoral în ziua alegerilor, cu un astfel de îndemn către alegători, reprezintă de fapt agitație electorală.

În aparițiile sale pe pagina sa de facebook, Andrei Năstase iese cu aceleași lozinci pe care le-a utilizat în campania electorală.

Instanța a mai constatat că fără a numi numele concret al contracandidatului său, Andrei Năstase îndeamnă alegătorii să nu voteze candidatura lui Plahotniuc și Dodon, iar în situația când în curs electorală erau numai doi candidați, este evident că alegătorii sunt orientați să-l voteze anume pe dânsul.

La 13 iunie 2018, avocatul Dumitru Pavel acționând în interesele Partidului Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” și ale lui Andrei Năstase a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2018 și a hotărârii Judecătorei Chișinău din 07 iunie 2018, solicitând casarea hotărârilor menționate supra și emiterea unei noi decizii prin care să fie dispusă scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată înaintată de Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”.

Cu referire la hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 07 iunie 2018, recurentul a menționat că această este adoptată cu încălcări de procedură, deoarece aceasta este depusă din numele unei persoane juridice, de către o persoană care nu are împuterniciri corespunzătoare.

Nici președintele Partidului Politic „Partidul Socialiștilor”, nici o altă persoană împuternicită de acesta nu a semnat cererea de chemare în judecată.

Semnatarul cererii este avocatul Ilie Ceban, care nu a anexat nici mandat și nici o procură corespunzătoare, ce să ateste dreptul lui de semna și de a depune o cerere de chemare în judecată și astfel, nu sunt îndeplinite prevederile art. 80 alin.(1) Cod de procedură civilă.

Recurentul consideră că instanța de judecată urma să constate acest fapt și să aplice direct prevederile art.170 alin.(1) lit.e) Cod de procedură civilă, dispunând restituirea cererii de chemare în judecată, iar în cazul punerii pe rol a cererii de chemare în judecată să aplice art.267 lit.c) Cod de procedură civilă, adică scoaterea de pe rol pe motiv că cererea este semnată și este depusă în judecată de o persoană neîmputernicită.

Normele la care au făcut referite instanțele de judecată, art.15 alin.(1) și art.72 Cod electoral, nu conferă dreptul reprezentantului cu drept consultativ de a semna o cerere de chemare în judecată sau o cerere de apel.

Din materialele dosarului, un mandat avocațial ce ar confirma dreptul avocatului Ilie Ceban de a semna cererea de chemare în judecată din numele lui Ivan Ceban sau a Partidului Politic „Partidul Socialiștilor”, lipsește.

Cu referire la decizia instanței de apel recurentul a menționat că la examinarea apelului, instanța de apel a aplicat eronat legea materială și incorect a stabilit acțiunile de îndemn de a ieși la vot, expuse public de Andrei Năstase reprezintă agitație electorală.

Din înscrisurile probatorii administrate la dosar și a imaginilor video administrate în cadrul ședințelor de judecată, s-a atestat doar îndemnul de a ieși la vot, expus de Andrei Năstase, iar aceste fapte nu pot forma latura obiectivă a interdicțiilor stabilite la art.52 alin.(10) Cod electoral, atât timp cât ele nu pot fi nicidecum apreciate ca agitație electorală.

Nici o probă din dosar nu confirmă versiunile lui Ilie Ceban, iar imaginile video ce au fost vizualizate în ședințele de judecată nu au fost anexate ca probe în dosar și astfel, nu pot fi apreciate prin prisma art.art.117 Cod de procedură civilă.

Explicația depusă de președintele BESV 1/144, vice-președintele BESV 1/144 și secretarul BESV 1/144, nu poate fi nicidecum apreciată ca o hotărâre a Biroului electoral al secției de votare, prin care se soluționează o contestație, or, în conținutul explicației respective nu s-a stabilit vreo încălcare comisă de către Andrei Năstase, ci doar s-au stabilit careva încălcări din partea concurentului electoral Andrei Năstase din partea Partidului Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”.

Recurentul consideră că prezența concurentul electoral Andrei Năstase din partea Partidului Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” la una din secțiile de votare, nu poate fi catalogată ca agitație electorală, dar nici ca o încălcare a art. 60 alin. (8) din Codul Electoral, iar constatările instanței de apel sunt neîntemeiate.

Prin referința depusă la 14 iunie 2018, Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” a menționat că recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Instanța de apel corect a concluzionat că candidatul la funcția de Primar General al mun. Chișinău, Andrei Năstase a încălcat prevederile art.52 alin.10) din Codul electoral.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău decizia la 12 iunie 2018.

În conformitate cu art.74 alin. (6) din Codul electoral împotriva deciziei instanței de apel poate fi depus un recurs în termen de o zi de la pronunțare.

Cererea de recurs a fost depusă la 13 iunie 2018, prin urmare în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Cod de procedură civilă, judecătorul raportor a verificat dacă recursul este formulat de persoana în drept să-l declare, dacă este depus în termen și dacă nu a fost examinat anterior, și a făcut un raport verbal în fața completului de judecată instituit în mod legal.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Reieșind din dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului de inadmisibilitate prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

Din analiza minuțioasă a conținutului cererii de recurs în raport cu decizia contestată, reiese în mod cert că recurentul a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară și asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat detaliat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de avocatul Dumitru Pavel în interesele Partidului Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” și ale lui Andrei Năstase nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de avocatul Dumitru Pavel în interesele Partidului Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” și ale lui Andrei Năstase, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Tamara Chișca-Doneva

judcători

Nina Vascan

Dumitru Mardari